

Geniale ik!

Bert H.R. Bossaert

'Een meesterbrein in mislukking zijn'

Echte genialiteit zit in het vermogen om een ander de schuld te geven van je eigen fouten.

Ik greep de telefoon, terwijl ik mijn sigaret in de asbak drukte. “Wat nu weer?” gromde ik. Mijn stem klonk schor, bijna gebroken, maar dat deed me niet. Aan de andere kant van de lijn kwam het gretige, verwijtende gejuik van mijn uitgever me tegemoet.

“Luister, jij hebt al negen maanden niks ingeleverd! Negen verdomde lange maanden! Wat zit je daar eigenlijk te doen? Te roken uit zelfbeklag? Te zuipen uit zelfmedelijden? Je zit vast weer te masturberen met de foute hand, omdat je je goeie hand nodig hebt om de muis van website naar website te klikken!”

Zijn stem was scherp, een mes dat telkens een laag van mijn huid probeerde te schrapen. “Je weet hoe deze wereld werkt, hè? Ik heb geen tijd voor je zielige schrijverscrisis! Je leeft van mij! Zonder mij was je helemaal niets! Je zou in je vuile onderbroek aan de rand van de straat staan, al scharrelend in de vuilnisbakken!”

Ik voelde hoe mijn vingers zich om de telefoon klemde, mijn knokkels wit. “Denk je echt dat ik dit voor jou doe? Voor jouw gezeik? Die goedkope rommel die jij 'boeken' noemt, zou nooit een boekenrek hebben gevuld zonder mijn woorden. Zonder mijn werk! Jij, met je snertcontracten en je vieze handen in mijn royalty's. Wie denk je wel niet dat je bent, jij gluiperd?!”

“Ik ben de enige reden dat jij niet vergeten bent, vriend,” siste hij terug, nu op de rand van een furieuze uitbarsting. “Weet je hoe vervangbaar je wel niet bent? Er staan twintig andere arme drommels klaar om je plek in te nemen, gasten die wèl weten wat deadlines zijn, kerels die wèl weten hoe ze hun klavier moeten bespelen om muziek uit dat orgel te krijgen. Jij omgekeerd bent een zelfgenoegzame, luie klootzak die het verdomt om aan het werk te gaan!”

Ik spuugde bijna in de telefoon van frustratie. “Oh ja? Is dat wat je denkt? Dat ik hier lekker op m’n luie reet lig? Ik ben een schrijver, geen woordenfabriek! Die rommel die jij telkens op drie maanden afgeleverd wil? Dat is géén kunst. Dat is géén leven! Dat is gewoon... leesafval waarmee je je goedkope vriendinnetjes probeert te imponeren! Ik maak tenminste kunst, mijnheer.”

“Jij, kunst?!” Hij lachte, een schelle, galmende lach die mijn tanden deed knarsen. “Je ‘kunst’ verkoopt niet, klootzak! Niemand wil je zelfbeklag lezen! Niemand geeft een moer om je piekerende hoofd of je zozegde ziel. Wat ik wil, is een manuscript dat verkoopt. Snap je dat? Geen emo-drama over je eenzaamheid, je verdomde 'existentiële crisis' of hoe moeilijk je het had met die hoerige mama van je of die dronken, afwezige papa! Draai die knop in je kop om, schrijf wat mensen wíllen lezen, en hou op met dat

eeuwige gewauwel over jezelf, egotripper! Zo moet het verder vanaf nu.”

Mijn adem kwam in korte, ruwe stoten. Ik voelde een vurige woede opborrelen, maar ook iets kouds, iets wat me walgend maakte van mezelf. Hij had deels gelijk. Dat wist ik. Maar hij was een bloedzuiger, een parasiet die vet werd van mijn pijn, mijn woede, mijn onvermogen. En nu stond hij te dreigen om de stekker eruit te trekken!

Ik spuugde de woorden uit. “Weet je wat? Flikker op. Val dood. Ik lever niets in. Niet voor jou, niet voor je kutuitgeverij, en zeker niet binnen drie maanden. Zo moet het verder, mijnheer de blaaskaak.”

Aan de andere kant bleef het even stil. Toen was de lijn weg.

Ik gooide de telefoon weg en voelde de stilte zich weer in de kamer nestelen. Mijn borstkas rees en daalde, terwijl ik naar de rook van mijn sigaret keek die nog in de asbak smeulde, terwijl ik met mijn vrije hand de foute websites dichtklikte.

Hoe moet het nu verder, als ik zelfs mijn woede nu niet meer kon gebruiken om te schrijven?

'Hoe het nu verder moet?'

Ja, dat vroeg ik me zelf ook af terwijl ik mijn broek dicht knoopte, starend naar de rook die als een spook omhoog kringelde.

Het voelde alsof mijn uitgever niet alleen de verbinding had verbroken, maar ook het dunne draadje waarmee ik mezelf overeind had gehouden in de laatste weken, waarin het schrijversblok zo hard had toegeslagen.

De woede, de frustratie, het was allemaal zo overweldigend geweest. Maar nu voelde ik alleen leegte. Een onheilspellende stilte die zich als een dikke mist om me heen legde. Verdomme, hoe moest ik mijn rekeningen nu betalen?

Ik had twee keuzes. Ik kon mezelf verdrinken in zelfmedelijden, mezelf helemaal laten afglijden in een put van onproductieve ellende en tussendoor verder masturberen... Of...

Ik kon schrijven. Want wat was er anders? Als ik de woorden niet meer aan het papier zou toevertrouwen, als ik dat zou loslaten, ja dan... dan... dan liet ik alles los. Mijn identiteit. Mijn bestaan. Het enige dat nog voelde als van mij.

Ja, dat en die sigaretten, natuurlijk.

Ik keek om me heen. De kamer was een chaos. Stapels ongelezen boeken, lege glazen, een halfvol bord dat als palet

voor een schilder kon dienen, aangenomen dat die met schimmel zou willen schilderen.

Ik was de metafoor van mijn eigen werk: een rommelige, uitgeputte puinhoop die ooit misschien waarde had gehad, maar nu gewoon lag te vergaan.

Misschien moest ik eerst alles opruimen. Of nee, wat lulde ik nou? Opruimen was uitstelgedrag in vermomming. Wat ik moest doen, was schrijven. Wat ik altijd moest doen, was schrijven. Niet denken, niet plannen, niet piekeren over of het goed genoeg zou zijn of dat die klootzak van een uitgever het zou waarderen of niet. Gewoon schrijven. Rauw. Bruut. Net als dat telefoongesprek. Alles eruit gooien wat me al die tijd had verstikt.

Ik pakte een leeg vel papier, want de helft van de toetsen van die verdomde laptop werkte toch niet meer. Ik had misschien niet zo'n foute websites moeten aanklikken. Of moeten investeren in een goeie virusbeveiliger.

Pen in de hand, alsof het een wapen was, en ik begon. Geen plan, geen structuur, alleen woorden die uit mijn pen druppelden als bloed uit een open wond.

De eerste zin? "Hij noemde me lui." Dat was mijn brandstof! De lont in het kruitvat. En plots stroomde het. Mijn frustratie. Mijn angst. Mijn woede. Alles wat ik in me had opgekropt, kwam eruit. Over hoe ik dat kloterige

telefoontje haatte. Over hoe het voelde alsof mijn uitgever niet alleen mijn werk, maar ook mijn ziel aan het verhandelen was. Over hoe ik steeds weer in die cirkel van goedkeuring zoeken belandde, van erkenning willen, van mezelf kwijt raken in de eisen van anderen.

Ik schreef tot mijn hand pijn deed, ik bedoel 'ook mijn andere hand'. Tot ik niet meer wist hoe laat het was. Tot ik het gevoel had dat ik niet meer kon ademen, maar ook niet kon stoppen. Het papier was geen papier meer, maar een slagveld, en ik was zowel de soldaat als de generaal, alles tegelijk.

Hoe het nu verder moet? Ik weet het nog steeds niet. Maar misschien, heel misschien, had ik zojuist een nieuw begin geschreven.

Ik pakte de telefoon met trillende vingers. Een deel van me wilde het niet doen. Waarom zou ik? Ik had hem net nog verrot gescholden, mijn brug opgeblazen. Maar dat was het probleem: ik wist hoe deze wereld werkte. Het ego kon nog zo groot zijn, je kon nooit helemaal alleen winnen. Niet zonder tenminste de illusie van samenwerking.

De pieptoon duurde te lang. Elk geluid was een dreun in mijn oren, alsof de telefoon zelf mijn twijfel voelde. En toen nam hij op.

“Ja?” Zijn stem was kortaf, koud. Geen luchtig 'Hey!' of een halfslachtige poging om het minder ongemakkelijk te maken. Alleen die botte 'ja'. Het voelde alsof hij me al begraven had.

“Luister,” zei ik, alsof ik hem niet net twee minuten geleden uitgescholden had voor parasiet en nog wat andere termen die ik me nu niet wilde herinneren. “Ik heb nagedacht.”

“Je hebt nagedacht?” Hij klonk alsof hij zijn lach inhield. “Met je reptielenbrein of met je zoogdierenbrein?”

“Ik ga het doen,” zei ik. “Binnen twee weken heb je je boek. En het wordt geen rommel. Het wordt een bestseller.”

Er viel een korte stilte. Ik hoorde hem bijna fronsen, als dat al mogelijk was door de telefoon. “Een bestseller,” herhaalde hij langzaam, met diezelfde afkeer waarmee iemand over het dinertje van zijn schoonmoeder spreekt.

“Ja,” zei ik vastberaden. “Ik ga alles geven. Ik werk mezelf de grond in als het moet. Maar je krijgt je boek. Het wordt het beste wat ik ooit geschreven heb. En daarna,” ik ademde diep in, “zijn we klaar. Wij twee. Voor altijd.”

Ik hoorde hem zachtjes lachen. “Ik weet niet of ik meer verbaasd ben over je lef of over je waanzin. Maar goed, twee weken. Niet een dag langer.”

Ik knikte, hoewel hij dat niet kon zien. “Geen dag langer.”

Hij verbrak de verbinding zonder afscheid. Klassiek, typisch Amerikaans, hoor. Maar dat maakte me niet uit. De bal lag nu in mijn kamp. Ik had mijn eigen strop om mijn nek gelegd. Twee weken. Veertien dagen. En als ik die niet haalde, was het voorbij. Misschien was dat precies wat ik nodig had. Een deadline die me dwingt om dieper te graven dan ooit.

Ik legde de telefoon neer, keek naar het papier dat ik eerder had volgeschreven. Het was ruw, rauw, maar misschien had het een kern. Ik voelde mijn vingers jeuken. Tijd om te beginnen. Geen denken meer, geen piekeren, geen excuses. Alleen schrijven.

Dit keer zou ik niet falen. Ik zou mezelf niet falen. Maar eerst: inspiratie opdoen!

Goed, de natuur in dus. Ik had gehoopt om mijn sigaretjes te kunnen roken in de frisse lucht. In de stilte, misschien dat een paar ideeën zich als vanzelf zouden aandienen. Maar nee, zelfs dát was blijkbaar te veel gevraagd. De vieze vogels floten maar wat aan, de afgevallen bladeren ritselden rumoerig in de wind, en daar, midden op het pad, zag ik het ergste wat mij mijn creatieve energie kostte: een dampende, glimmende hoop hondendrol, netjes opgestapeld en omhoog gedraaid, alsof hij poseerde om er een foto van te nemen. Compleet in goudkleur en al!

Eerst wilde ik er gewoon omheen lopen, alsof ik het niet had gezien. Hoe belangrijk kon het zijn, zo'n hondendrol in de vrije natuur? Geef toe, wat valt daar nu over te schrijven?

Maar toen keek ik op. En daar was hij. De dader. Niet de hond, nee, de vent die erbij hoorde, dat was de dader. Hij stond een paar meter verderop, doen alsof hij van niets wist, zijn handen in zijn zakken gestoken, terwijl zijn golden retriever nog half in de houding stond op de plaats delict. Geen zakje, geen schepje, geen enkele poging om die rotzooi op te ruimen.

Ik voelde iets beginnen koken in mijn maag. Misschien was het de frustratie van dat klotetelefoontje van mijn uitgever, of misschien zat het gewoon in mijn boerse aard om niet te zwijgen. Hoe dan ook, ik liep recht op hem af.

“Excuseer, goede man” begon ik, met een toon die vriendelijk had moeten klinken, maar meer klonk als het gegrom van een ork. “Gaat u dat opruimen, of hoe zit dat hier?” Hij draaide zich om, langzaam, met dat typische gezicht van iemand die doet alsof hij verbaasd is. “Pardon?” vroeg hij, alsof hij de situatie niet zo goed begreep, waarbij zelfs zijn hond me aankeek met een blik die bijna spottend te noemen was.

“Die drol,” zei ik, wijzend naar de dampende hoop. “Uw hond heeft net een biologisch wapen op het pad gelegd.

Hebt u een zakje bij u, of gaat u dat met uw handen oprapen?”

Hij grinnikte, alsof ik een flauwe grap gemaakt had. “Rustig aan, joh. Het is maar een hondendrol.”

Ik voelde mijn bloeddruk stijgen. Maar een drol? Hoe kan iemand zó onverschillig zijn? “Hoezo, maar een drol?” herhaalde ik. “Weet je wat, vriend? Ga jij maar eens een keer met je eigen schoenen in die drol lopen, dan praten we daarna verder.”

Zijn lach verstomde, zijn gezicht betrok. “Waarom maak je hier zo’n drama van? Er lopen hier overal dieren. We zitten middenin de natuur, die kakken toch ook in de bossen. Wat maakt één extra hoopje nou uit?”

“Wat het uitmaakt,” beet ik hem toe, terwijl ik een stap naar voren zette, “is dat jij me toont dat je geen losgeslagen wild zwijn bent, en dat je verdomme een verantwoordelijkheidsgevoel moet tonen tegenover je omgeving. Een beetje respect. Is dat teveel gevraagd? Jij hebt die hond genomen. Jij zorgt voor hem. Dat betekent ook dat je z’n stront opruimt. Of is dat te veel gevraagd?”

De man snoof en haalde zijn schouders op. “Ach, ga iets anders doen, ga op café zitten schrijven of zo.”

Ik voelde een razernij opkomen die ik al lang niet meer had gevoeld. “Oh, zo. Een fan? Een fan geweest dan toch.

Wan weet je wat ik ga schrijven? Een heel hoofdstuk over een slappe lul zoals jij. Iemand die overal schijt aan heeft, letterlijk en figuurlijk. Iemand die z'n rotzooi laat liggen, in de hoop dat anderen het wel voor hem oplossen. Je bent precies het soort ellendige personage dat ik nodig heb om mijn verhaal weer wat elan te geven.”

Hij lachte zenuwachtig. “Wat lul jij nou toch allemaal? Wat wil je eigenlijk?”

“Ik lul helemaal niets,” zei ik scherp. “En ik wil je een hersenchirurg toewensen met een scherp zicht en heel fijne vingers, want dat is wat je nodig gaat hebben als hij die drol uit je neus moet peuteren, en daarbij zo diep moet gaan zoeken naar de laatste restjes dat hij de achterkant van je brein raakt.”

Dreigend kwam ik zijn richting uit. Zijn gezicht werd rood, maar hij zei niets meer. Uiteindelijk trok hij met tegenzin een zakje uit zijn jas, blijkbaar had hij er dan toch eentje op zak, de leugenaar!

De man liep terug naar de drol. “Hier,” mompelde hij, terwijl hij bukte en de hoop opraapte. “Blij nu?”

Ik glimlachte, een brede, nare grijns. “Wees blij dat je er zo goedkoop vanaf komt.”

Zonder verder nog iets te zeggen, liep hij weg. Zijn hond keek nog even achterom, alsof hij medelijden met me had, ik gaf die teringhond mijn middelvinger.

Maar ik voelde me lichter nu, alsof ik een deel van mijn eigen frustratie had achtergelaten op dat pad. Misschien had ik toch mijn inspiratie gevonden. Een personage met net zoveel stront in zijn hoofd als zijn hond op het pad.

Ik had het schijt gekregen van dat natuurpark waar de vogels vrolijk zingen, de honden vrolijk kakken en de dromedarissen vrolijk uitblinken in afwezigheid. Ik ging naar de slager. Niet omdat ik echt iets nodig had, maar omdat ik dacht dat de geur van rauw bloed en rood vlees me misschien zou inspireren. Iets met een moordzaak of zo.

Het was zo'n ouderwetse zaak, met een toonbank van marmer en van die ijzeren haken aan het plafond waar restjes van beesten hingen te drogen.

Achter de toonbank stond een man die eruitzag alsof hij zelf uit een slachthuis was ontsnapt. Een stevig postuur, een vlekkeloos wit schort dat desondanks iets lugubers uitstraalde, en een norse blik waarmee hij iedereen leek te taxeren. Er stond een rij, maar ik sloot aan. Wat kon er nou misgaan in een slagerij?

“Volgende!” bulderde de man, terwijl hij een gigantische hakbijl neerlegde alsof hij er net een drakenkop mee had afgehakt.

Ik liep naar voren, met een vaag idee dat ik iets van inspiratie wilde opdoen. Misschien een mooi stuk vlees, iets ambachtelijks, iets... rauws.

“Wat mag het zijn?” vroeg hij, zonder op te kijken.

“Eh,” begon ik. “Wat heeft u in de aanbieding?”

Hij snoof, alsof ik hem persoonlijk beledigd had. “Varkenspootjes,” zei hij kort. “Mooie varkenspootjes, vers van het slachthuis.”

Ik knikte langzaam, ging op de toppen van mijn tenen staan om over de toonbank heen naar de slager te kunnen kijken. “Interessant. Wat doe je precies met... varkenspootjes?”

De man keek op met een blik die me vertelde dat ik een van de domste vragen ooit had gesteld. “Eten, natuurlijk,” zei hij, met een toon alsof hij tegen een kind sprak. “Of in een vaas zetten, zo kan het ook.”

De rij achter me begon zachtjes te gniffelen, en ik voelde hoe mijn nek rood werd. “Ja, dat begrijp ik,” zei ik, iets te defensief. “Maar hoe maak je ze klaar?”

Hij haalde zijn schouders op. “Stoven of koken. Je kan ze ook gebruiken in de soep, bij wijze van soepvlees. Wat maakt het uit? Het is geen haute cuisine, vriend. Het zijn varkenspootjes. Arme mensen eten dat, het ziet er iets voor jou uit.”

De hele rij begon nu openlijk te lachen. Mijn kaak spande zich. “Kijk,” zei ik, terwijl ik een stap naar voren zette, “ik stelde die vraag om het volgende te weten: als ik die varkenspootjes koop en meeneem, hoe ga jij hier dan door je slagerij lopen?”

De slager keek me strak aan, alsof hij overwoog om me op een van die haken te hangen. “Is dat zo?” zei hij langzaam. “Misschien moet je eens nadenken over wat je zegt, voordat je mensen beledigt.”

Ik voelde mijn bloed koken. Dit was niet hoe het hoorde te gaan. “Ik jou beledigen? Jij bent degene die hier loopt te dwepen met varkenspoten, met je superieure vleeskennis en je luide stem. Je verkoopt verdomme stukken dood beest, slager, je bent niet meer dan een ander, misschien zelfs niet meer waard dan je eigen consumptiegoederen, dus hou je bek en werk.”

De slager boog zich over de toonbank, zijn gezicht nu dicht bij het mijne. “En jij bent zo’n pseudo-intellectueel die denkt dat hij alles beter weet. Laat me raden: je bent kunstenaar. Schilder of zo, in elk geval iets zonder geld, he?”

Je komt hier inspiratie halen, maar je hebt geen idee wat je zoekt. Klopt dat?”

Ik was met stomheid geslagen. Hoe wist hij dat? Het was natuurlijk niet helemaal juist, maar hij zat toch wel héél goed in de buurt. Was het zo duidelijk van mijn tronie af te lezen? De man grijnsde triomfantelijk, alsof hij net mijn diepste geheim had ontfutseld. “Dacht ik al,” zei hij. “Nou, hier is een tip, meneer de kunstenaar: Hou je bek over dingen waar je niks van af weet.”

Ik had geen idee wat ik daarop moest zeggen. Ik stond daar maar, terwijl de rij achter me aandikte, achter mijn rug om fluisterde, grinnikte, waarbij toch niemand klaagde omdat het maar niet vooruit ging.

Uiteindelijk kocht ik een paar varkenspootjes, gewoon om te kunnen zeggen, “het spijt me, maar nu zal je iets anders moeten vinden om op rond te lopen.”

Hoe dan ook: de confrontatie was afgesloten. Toen ik buiten stond, met dat rare pakketje in mijn hand, begon ik te lachen. Niet zachtjes, maar hard, schaterend, alsof al mijn frustratie zich een weg naar buiten perste.

Misschien moest ik gewoon alles opschrijven zoals het gebeurde. Zelfs de idiote ruzies met slaggers en hun varkenspootjes.

Goed, ik strompelde met dat belachelijke pakketje varkenspootjes door de straten, nog steeds half lachend, half kwaad. Nu, als je dacht dat ik naar de bakker ging voor een volgend voorval te laten gebeuren: vergeet het dan maar. Ik had geen zin om de hele dag te spenderen aan ruzie maken met marginale middenstanders.

Het was alsof iedereen vandaag met me wilde vechten. Prima. Als dat het spel was, dan kon ik ook spelen. De wereld mocht weten wat voor een puinhoop hij was.

Ik heb een doel, beste lezer, ik zal die puinhoop op papier gooien, met al zijn stank en ellende. Maar eerst... koffie.

Een klein, smerig cafeetje. Zo'n plek waar de zure geur van verschaald bier zich mengde met de zweetlucht van de vaste klanten aan de toog. Achter de toonbank stond een meisje van hoogstens twintig, met een blik die me meteen vertelde dat ze hier liever niet was, met een boezem die me meteen de reden prijs gaf van haar aanwerving.

“Een grote zwarte koffie,” mompelde ik terwijl ik naar mijn portemonnee graaide.

Ze tikte iets in op de kassa zonder op te kijken, keek neer op mijn kleingeld. “Ik heb een briefje nodig.”

“Een briefje?” herhaalde ik, mijn stem al iets te hard. “Voor koffie? 's van gouden koffiebonen gemaakt, of wat?”

Ze zuchtte diep, alsof ze dit al duizend keer had gehoord. “Dat zijn de prijzen, meneer. Staat op het bord.”

Ik draaide me om en keek naar het krijtbord boven de toonbank. “Grote zwarte koffie: muntjesgeld. Geen briefje dus.” Ik draaide me weer naar haar toe en hief mijn wenkbrauw. “Kun je lezen of moet ik een brilletje voor je kopen?”

Haar gezicht werd rood. “Dat is oud, oké? De prijzen zijn omhooggegaan.”

“En waarom staat dat er dan niet bij?” vroeg ik, terwijl ik met mijn vingers op de toonbank tikte. “Of is dit een soort oplichting? Kijk je wie je kunt naaien vandaag?”

“Ik werk hier niet voor mijn plezier, oké?” beet ze terug. “Ik krijg zelf alleen maar muntjesgeld per uur om met zeikerds zoals jij om te gaan, ik ben niet meer betaald om vriendelijk te zijn. Dus: wil je die koffie nou of niet?”

“Misschien wil ik eerst wat eerlijkheid in de wereld,” zei ik, terwijl ik mijn portemonnee dichtklapte. “Of is dat te veel gevraagd in deze kapitalistische geldmachine?”

Een man die een krant zat te lezen aan een tafeltje in de hoek keek op en mompelde: “Ach, hou toch je gezeik. Iedereen weet dat alles duurder wordt. Betaal die koffie of flikker op. Dat doen wij ook, de vaste klanten.”

Ik draaide me naar hem om. “Sorry, ik wist niet dat ik in een aflevering van *De marginalen* was beland. Jij komt hier dus vrijwillig om je laten naaien? Ga je straks ook briefjesgeld betalen?”

De man legde zijn krant neer, langzaam, alsof hij zijn rol als middelpunt van het universum even moest claimen. “Sommige mensen hebben geen zin in discussie, vriend. Jij bent overduidelijk zo’n type dat denkt dat hij altijd gelijk heeft.”

Ik lachte schamper. “Gelijk? Gelijk?! Ik probeer hier gewoon niet belazerd te worden. Maar ga jij lekker terug naar je krant, opa, ga zitten paffen boven de overlijdensberichten. Misschien kom je jezelf preventief tegen.”

De sfeer was nu te snijden. Het meisje achter de toonbank keek van mij naar de man, alsof ze bang was dat we elk moment met stoelen zouden gaan gooien.

Ja, toegegeven, dat had gekund.

Maar het is niet gebeurd.

“Oké, weet je wat?” zei ze uiteindelijk. “Hier is je koffie. Gratis. Eentje, om mee te nemen, je drinkt het buiten op, je komt hier nooit meer terug. Afspraak?”

Ik bleef nog even staan, mijn handen in mijn zakken. “Gratis koffie? Kijk, dat is nog eens klantenservice. Bedankt

voor niets, want wat je gratis weggeeft, zal wel niks waard zijn? Nietwaar, trut?”

Ik greep het kartonnen bekertje en liep de zaak uit, mijn bloed nog steeds aan het koken. Wat was er met deze wereld gebeurd? Was iedereen altijd zo'n laffe zak of had ik gewoon een talent om die klootzakken uit hun hol te lokken?

Ik nam een slok van de koffie en brandde mijn tong. Aarrgh.

Typisch.

Maar ik glimlachte toch.

Alles, echt álles vandaag, zou de pagina's vullen. Dit was het leven in zijn meest rauwe, onaangename vorm. En dat was precies wat ik nodig had.

Ik liep verder, de koffie inmiddels afgekoeld tot een smerige, lauwe prut terwijl het kort daarvoor nog een warme, smerige prut geweest was. Vreemd hoe snel de dingen kunnen veranderen.

Ik moest hem niet meer, en bij gebrek aan een beek om de beker in te gooien, kon ik niet anders dan het in iemand zijn brievenbus te dumpen.

Vreselijke koffie. Het was alsof elke slok me herinnerde aan hoe verrot deze dag was. Ik had geen idee waar ik heen

ging, totdat ik bij een krantenwinkel belandde. Zo'n klein, benauwd winkeltje waar de geur van goedkope tabak en oud papier je keel dichtkneep zodra je binnenstapte.

Ik wilde iets kopen. Maar wat? Geen idee. Een tijdschrift, een loterijticket misschien, bestonden er nog magazines waarin de jongedames hun blote tieten lieten zien? Al was het maar om mijn gedachten even te verzetten.

Een oude man achter de toonbank zat half in slaap tegen een muur vol krasloten, met een bril die op het punt stond van zijn neus te glijden.

“Dag,” mompelde ik, meer uit automatisme dan beleefdheid. De man bromde iets wat misschien “Hallo” had kunnen voorstellen, maar ik had geen zin om me dingen te moeten verbeelden. Ik liep naar de rekken en liet mijn ogen over de kranten en tijdschriften glijden. Sensatiekoppen, de zoveelste politieke schandalen, belachelijke diettrends. Alles even inspiratieloos en leeg. Tot mijn oog viel op een tijdschrift over reizen. *Exotische Bestemmingen* stond erop, met een helderblauwe oceaan en een tropisch eiland op de cover met inderdaad een blonde schone erop: veel boezem, weinig kleding. Dat was precies wat ik níet nodig had, verdomme. Ik voelde een irritatie opborrelen.

“Alweer briefjesgeld in plaats van muntjes,” mompelde ik hardop, terwijl ik het omsloeg en de prijs zag. “Ze moeten wel knettergek zijn.”

“Als het je niet bevalt, koop je het niet,” bromde de oude man vanachter de toonbank. “Dan moet je tijdens het rukken maar wat dromen in plaats van op die cover te zitten kijken.” Zijn stem was hees, alsof hij de hele ochtend sigaretten had zitten roken. Ik draaide me langzaam om. “Sorry, wat zei je?”

De man keek niet eens op. “Je hoeft het niet te kopen als je het te duur vindt. Niemand dwingt je.”

Dat was het punt niet, natuurlijk. Het ging mij niet om die dure tietjes. Het ging om het principe, het idee dat zelfs een tijdschrift vol gebakken lucht en mooie plaatjes tegenwoordig zoveel moest kosten. Maar in plaats van dat rustig uit te leggen, zoals een normaal mens misschien zou doen, hoorde ik mezelf zeggen: “Misschien moet je je prijzen eens aanpassen aan de realiteit, ouwe. Of beter nog, gewoon de winkel sluiten.”

Zijn hoofd schoot omhoog, zijn ogen glinsterden fel achter die bril die scheef op zijn neus balanceerde. “Luister eens, jongeman,” begon hij, zijn stem ineens een stuk minder schor. “Ik ben hier al langer in deze zaak dan jij leeft. Als jij een probleem hebt met mijn prijzen, dan kun je je bek houden en naar een andere winkel gaan, naar de werkwinkel of zo. Je ziet eruit alsof dat de enige winkel is waar jij terecht kan.”

Ik voelde mijn hartslag versnellen. “Langer dan ik leef? Gefeliciteerd, opa. Misschien moet je ook met pensioen gaan. Dan hoef je niet meer hier te zitten, iedereen af te snauwen omdat je het zat bent, ga terug zitten, dan zet ik wieltjes onder je stoel en kan ik je recht het rusthuis binnenrijden.”

De man zette zijn bril af, wat hem alleen maar dreigender maakte. “Weet je wat jij moet doen? Een hobby zoeken. Je loopt hier alleen maar te klagen. Jij bent het soort mens dat nooit tevreden is, wat ik ook doe.”

“Nou, als je je zaak zo slecht runt, is het niet mijn schuld dat je zo chagrijnig bent,” beet ik terug. “Misschien moet je eens nadenken over wat je klanten willen in plaats van iedereen weg te jagen.”

“Wat mijn klanten willen? Mijn klanten willen geen betweterige klagers zoals jij. Mensen zoals jij maken dit werk een hel. Ga iets nuttigs doen met je leven en laat mij met rust.”

De woorden sloegen harder toe dan ik had verwacht. Hij had gelijk. Natuurlijk had hij gelijk. Ik maakte ruzie met een oude man die zijn dagen sleet in een halflage winkel. Wat voor triest figuur moest je zijn om dit soort confrontaties te zoeken?